

Mesta mestom #3

Razpis za dobre prakse trajnostnega urbanega razvoja

1. Izhodišča razpisa

Program URBACT

URBACT je program evropskega teritorialnega sodelovanja, katerega poslanstvo je spodbujati in podpirati trajnostni in celoviti urbani razvoj. Namenjen je povezovanju mest in utrjevanju osrednje vloge mest pri soočanju z vse kompleksnejšimi družbenimi spremembami. Program podpira krepitev omrežij med mesti, učenje na izkušnjah drugih ter prenos dobrih praks za izboljšanje urbanih politik in upravljanje urbanih območij.

Program je razvil metodo URBACT, ki temelji na:

- celostnem pristopu – upoštevanje različnih sektorjev in ravni upravljanja,
- participativnem pristopu – vključevanje lokalnih deležnikov,
- mednarodni izmenjavi – učenje od drugih,
- strokovni podpori – podpora po meri za vsa omrežja.

V programskem obdobju 2014–2020 poteka že tretja izdaja programa, ki pridobiva na pomenu za povezovanje mest in urbanih območij ter postaja pomemben instrument za pomoč pri izvajanju urbanih politik na nacionalni in evropski ravni. Od leta 2002 je bilo v program vključenih skoraj 1000 mest v 164 omrežjih. Sem doslej sodi tudi 8 slovenskih mest, ki sodelujejo ali so sodelovala v 16 omrežjih. Glavna ciljna skupina programa so lokalne uprave (uradniki – oblikovalci politik, odločevalci, strokovnjaki).

Program sodi med instrumente evropske kohezijske politike, finančno ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj, države članice ter Norveška in Švica. V nadzornem odboru, ki sprejema odločitve o izvajanju programa, Slovenijo predstavlja Ministrstvo za okolje in prostor.

Nacionalne URBACT točke

V programu URBACT delujejo nacionalne točke (National URBACT Point – NUP), katerih naloge so:

- obveščanje o programu in informiranje potencialnih upravičencev,
- širjenje rezultatov programa,
- spodbujanje dialoga med lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi akterji na področju urbanega razvoja,
- podpora sekretariatu pri izvajanju aktivnosti za krepitev zmogljivosti.

IPoP od leta 2016 opravlja nalogo Nacionalne URBACT točke za Slovenijo; pred tem je v obdobju 2009–2015 opravljal naloge URBACT točke obveščanja.

Trajnostni urbani razvoj

V dokumentih Evropske unije in tudi v nacionalnih dokumentih se trajnostni urbani razvoj omejuje na mesta in urbana območja. Vendar program URBACT poudarja, da trajnostni urbani razvoj ni omejen z velikostjo in formalnim statusom občine ali njenih naselij.

Dobre prakse trajnostnega urbanega razvoja tako v okviru tega razpisa razumemo kot vse prakse, ki upoštevajo načela trajnostnega razvoja ter sodelovanja z javnostjo in vključevanja deležnikov na lokalni ravni. Več o tem, kakšne dobre prakse iščemo, v 5. točki.

2. Namen razpisa

Nacionalne URBACT točke med drugim ozaveščamo o trajnostnem urbanem razvoju in podpiramo izmenjavo znanj med slovenskimi občinami. Na IPoP tako pripravljamo že tretjo zbirko dobrih praks, s katero želimo razširiti poznavanje dobrih rešitev in spodbuditi njihov prenos med občinami.

Leta 2017 smo izdali *Mesta mestom, Katalog URBACT dobrih praks za trajnostni urbani razvoj*, v katerem smo predstavili 13 od 97 dobrih praks programa URBACT. Dve leti kasneje pa smo pripravili *Mesta mestom #2*, v katerem smo zbrali izključno domače dobre prakse.

V katalogu *Mesta mestom #2* smo sodelavci IPoP zbrali navdušujoče rešitve, do katerih so občine prišle pri soočanju z izzivi na terenu in v skrbi za kakovost življenja svojih občanov. Izhajali smo iz poznavanja občin, s katerimi se srečujemo pri svojem delu. Takratni izbor seveda niti približno ni uspel zajeti vseh dobrih praks trajnostnega urbanega razvoja naših občin.

Zato tokrat objavljamo razpis, na katerega lahko občine prijavite svoje dobre prakse s področja trajnostnega urbanega razvoja, ki bi lahko bile navdih drugim in imajo potencial za prenos.

Čas za prijavo: 20. avgust 2020 – 31. oktober 2020

3. Zakaj se prijaviti?

Izbrana mesta z dobro prakso bodo prejela Priznanje Mesta mestom, dobra praksa za trajnostni urbani razvoj, ki vključuje:

- Promocijo dobre prakse:
  - o objava v katalogu *Mesta mestom #3*,
  - o širjenje prek spletnih strani in družabnih omrežij,
  - o animacija o dobri praksi,
  - o predstavitev na dogodku.

4. Kdo je upravičen?

Upravičeni prijavitelji dobrih praks so:

- slovenske občine,
- javna podjetja ali drugi lokalni akterji s soglasjem oziroma v imenu občine.

Posamezna občina lahko prijavi več svojih dobrih praks v ločenih prijavnicah.

5. Kakšne dobre prakse iščemo?

Pri izboru praks za prva dva kataloga smo upoštevali načela programa URBACT o trajnostnem celostnem urbanem razvoju. Tudi cilj tega razpisa je najti dobre prakse, ki naslavlja kompleksne izzive z uporabo celovitih in vključujočih pristopov.

Dobra praksa trajnostnega urbanega razvoja je preizkušena praksa občine, ki dobro deluje in zagotavlja zelene rezultate ter lahko služi kot model, ki ga je mogoče prenesti v druga okolja.

Dobre prakse trajnostnega urbanega razvoja, ki jih iščemo s tem razpisom, upoštevajo eno ali več naslednjih splošnih usmeritev:

Splošne usmeritve:

- Naslavljanje podnebnih sprememb, blaženje in prilagajanje nanje na lokalni ravni.
- Zavezanost varstvu okolja in trajnostnemu ravnanju z lokalnimi viri.
- Omogočanje in spodbujanje zdravega in okolju prijaznega načina življenja.
- Vključevanje prebivalcev v odločanje, načrtovanje in izvedbo ukrepov na lokalni ravni.
- Spodbujanje močnejših skupnosti, skrb za skupno dobro in podpiranje aktivne civilne družbe.

Primeri tematskih področij, na katere se lahko uvršča praksa:

- aktivna mobilnost,
- trajnostna mobilnost,
- parkirna politika,
- urbana prenova,
- ustvarjanje prostora,
- javni prostor,
- zelene površine,
- univerzalna dostopnost,
- lokalne ekonomije,
- stanovanjska politika,
- vključevanje ranljivih družbenih skupin,
- krožno gospodarstvo,
- sonaravne rešitve,
- in druga.

Kriteriji za izbor:

- Relevantnost
  - Kateri izziv naslavlja praksa? Ali se z izzivom soočajo tudi druge slovenske občine?

- Katere rešitve ponuja?
- Skladnost
  - Ali praksa upošteva splošne usmeritve za trajnostni razvoj?
  - Na katero od naštetih tematskih področij se praksa uvršča?
- Dokazljivost
  - Ali je praksa dokumentirana?
  - Kakšne spremembe je praksa povzročila?
  - Ali je vpliv prakse že ocenil ali dokumentiral neodvisni akter?
- Prenosljivost
  - Ali je prakso mogoče prenesti v druga slovenska okolja?
  - Kolikšen je bil strošek dobre prakse in kako jo je občina financirala?
- Aktualnost in vzdržnost
  - Ali je praksa dolgoročno vzdržna?
  - Ali se praksa še izvaja, so vidni njeni učinki?
- Možnosti za izboljšavo
  - Katere težave ste imeli pri izvedbi dobre prakse in kaj ste se iz tega naučili? Kako bi v prihodnje prakso bolje izvedli?

6. Postopek prijave

Prijava obsega:

- Prijavnico
Vzorec prijavnice je v prilogi tega dokumenta. Prijavnica je na voljo tudi [tukaj](#).
- Obvezne priloge
  - Dokazila (javno dostopni ali priloženi zunanji viri), ki podpirajo dobro prakso, in bodo ocenjevalcem pomagali razumeti dobro prakso.
  - Kontakt odgovorne osebe (ime, priimek, elektronski naslov)
  - Najmanj 2 fotografiji, ki prikazujeta dobro prakso
- Dodatne priloge

Prijavitelji lahko skupaj s prijavnico in obveznimi prilogami posredujejo tudi druga gradiva in materiale (manj obsežni dokumenti, infografike, posnetki, ...), s katerimi želijo podpreti prijavo.

Prijavnico lahko posredujete na dva načina:

- prek spletnega obrazca ali
- prijavnice v Wordovi datoteki, ki jo pošljete po elektronski pošti, skupaj s prilogami.

Priloge pošljete na urbact@ipop.si.

V zadevi navedite ime dobre prakse. Prijave je mogoče oddati samo v elektronski obliki.

Rok za prijavo je **31. oktober 2020**.

7. Postopek izbire

V postopek izbire bodo uvrščene prijave, ki bodo formalno ustrezne, to pomeni, da bodo prispele pravočasno, posredovane s strani upravičenega prijavitelja (glej 4. točko) ter vsebovale izpolnjeno prijavnico in obvezne priloge (glej 6. točko).

Formalno ustrezne prijave bo pregledala in ovrednotila ocenjevalna komisija v sestavi:

- sodelavci IPoP – Inštituta za politike prostora,
- predstavniki občin,
- predstavniki države,
- zunanji strokovnjak, glede na temo.

Priznanje mesta mestom bo prejelo 15 najbolj ocenjenih praks.

O izboru bomo poročali na spletni strani ipop.si. Predstavnike vseh prijavljenih praks bomo o rezultatih obvestili prek elektronske pošte.

8. Pomembni datumi

Čas za prijavo: 20. avgust 2020 – 31. oktober 2020

Razglasitev rezultatov: konec leta 2020

Dogodek Mesta mestom: predvidoma spomladi 2021

9. Uporabni viri

Vse informacije v zvezi z razpisom najdete na tej spletni strani: <https://ipop.si/mesta-mestom/>

Tam najdete tudi povezavo do vseh praks, ki smo jih objavili v prejšnjih dveh katalogih.

Drugi uporabni viri:

[Mesta mestom: Katalog URBACT dobrih praks za trajnostni urbani razvoj](#)

[Mesta mestom #2: Katalog dobrih praks slovenskih mest za trajnostni urbani razvoj](#)

[Več vsebin, povezanih s programom URBACT](#)

[Dobre prakse programa URBACT](#)

Vsa vprašanja v zvezi z razpisom posredujte na urbact@ipop.si.

S posredovanjem prijave se strinjate, da se o vaši dobri praksi poroča na spletnih in tiskanih komunikacijskih kanalih Nacionalne URBACT točke za Slovenijo in IPoP – Inštituta za politike prostora.

Priloga – vzorec prijavnice

---

1. Podatki o prijavitelju*

Občina:

Ime dobre prakse (*naslov, podnaslov*):

Kontaktna oseba (*ime, priimek, funkcija, elektronski naslov, telefonska številka*):

Spletna stran (*izbirno*):

2. Povzetek dobre prakse

Opis dobre prakse v eni povedi:

Kratek povzetek (*500 znakov*):

3. Relevantnost

a. Kateri izziv naslavlja praksa? Ali se z izzivom soočajo tudi druge slovenske občine?

Opišite relevantnost glede na izzive v vaši občini in vaše poznavanje izzivov v drugih občinah. 1000 znakov.

b. Katere rešitve praksa ponuja?

Opišite, kako praksa naslavlja navedene izzive. 1000 znakov.

4. Skladnost

a. Ali praksa upošteva splošne usmeritve za trajnostni razvoj?

Opišite, kako praksa udejanja celostni pristop – upoštevanje različnih sektorjev in ravni upravljanja – ter participativni pristop – vključevanje lokalnih deležnikov. 1000 znakov.

b. Na katero od naštetih tematskih področij se praksa uvršča?

Primeri tematskih področij so: aktivna mobilnost, trajnostna mobilnost, parkirna politika, urbana prenova, ustvarjanje prostora, javni prostor, zelene površine, univerzalna dostopnost, lokalne ekonomije, stanovanjska politika, vključevanje ranljivih družbenih skupin, krožno gospodarstvo in sonaravne rešitve. Navedite tematsko področje, v kolikor ni med naštetimi.

5. Dokazljivost

a. Ali je praksa dokumentirana?

Priložite ustrezne povezave in dokumente v okviru obveznih in dodatnih prilog. 1000 znakov.

- b. Kakšne spremembe je praksa povzročila?

Opišite, vplive, dosežene rezultate, če je mogoče, opremito s podatki. 1000 znakov.

- c. Ali je vpliv prakse že ocenil ali dokumentiral neodvisni akter?

Če je prakso že ocenil ali dokumentiral neodvisni akter, priložite ustrezne dokumente v prilogah. Če ne, pojasnite, ali in kako je bila opravljena notranja evalvacija. 1000 znakov.

6. Prenosljivost

- a. Ali je prakso mogoče prenesti v druga slovenska okolja?

Argumentirajte, zakaj je praksa zanimiva tudi za druge slovenske občine in kako jo je mogoče prenesti. 1000 znakov.

- b. Kolikšen je bil strošek dobre prakse in kako jo je občina financirala?

Če je mogoče, navedite grobo oceno potrebnih stroškov za vzpostavitev dobre prakse in za njeno delovanje na letni ravni. 1000 znakov.

7. Aktualnost in vzdržnost

- a. Ali je praksa dolgoročno vzdržna?

Navedite, kako je prakso mogoče vzdrževati na dolgi rok. 1000 znakov.

- b. Ali se praksa še izvaja, so vidni njeni učinki?

Opišite zaznavne ali merljive učinke dobre prakse. 1000 znakov.

8. Možnosti za izboljšavo

- a. Katere težave ste imeli pri izvedbi dobre prakse in kaj ste se iz tega naučili? Kako bi v prihodnje prakso bolje izvedli?

Opišite težave, ki ste jih imeli pri izvedbi dobre prakse, in ugotovitev, do katerih ste pri tem prišli. 1000 znakov.

*S posredovanjem prijave se strinjate, da vaše podatke uporabimo za potrebe razpisa in aktivnosti, ki sledijo.